

Faktaark om AFHÆNGIGHEDSSKABENDE MEDICIN Til praksispersonale

Formålet med dette materiale, er at skabe opmærksomhed omkring hensigtsmæssig brug af opioider og benzodiazepiner. Non-farmakologiske tiltag bør bruges som supplement til behandlingen med opioider og benzodiazepiner eller helt som alternativ hertil.

BEHANDLINGSPLAN

Ved start af behandling med opioider eller benzodiazepiner lægges en behandlingsplan sammen med patienten, som omfatter:

- Målet med behandlingen
- Behandlingsvarighed – kortest mulig behandlingstid skal tilstræbes – slutdato aftales
- Planlagt opfølgning

BEHANDLINGSVARIGHED

Benzodiazepiner mod angst og uro: max. 4 uger

Benzodiazepiner mod søvnløshed: max. 2 uger

Opioider: I kortes mulig tid – så længe der er indikation for behandling og denne har effekt.

DE MEST ALMINDELIGE BIVIRKNINGER VED OPIOIDER OG BENZODIAZEPINER

Opioider:

- Kvalme og opkast
- Konfusion, døsigthed (sedation) og hallucinationer
- Forstoppelse
- Svimmelhed

Benzodiazepiner:

- Svimmelhed
- Døsigthed
- Hukommelses- og koncentrationsbesvær
- Faldtendens (specielt hos ældre)

PSYKISK OG FYSISK AFHÆNGIGHED – KENDETEGN

Alle opioider og benzodiazepiner kan medføre afhængighed!

- Intenst ønske og bekymring om fortsat at få stoffet
- Forbrug trods betydelige bivirkninger
- Ubehagelige abstinenssymptomer ved ophør eller dosisreduktion

OPHØR OG NEDTRAPNING

- Motivation for nedtrapning og ophør
- Langsom reduktion af dosis efter aftale med patienten
- Dosis bør ikke øges under nedtrapning – nuværende dosis fastholdes i stedet i længere tid
- Abstinenssymptomer kan minde om de symptomer, som indicerede behandlingen.

ABSTINENSSYMTOMER – EKSEMPLER

Opioider:

- Abstinensbetingede smerter
- Uro
- Hovedpine
- Svedeture

Benzodiazepiner:

- Søvnproblemer
- Angst
- Uro
- Svedeture

ORDINATION OG RECEPTFORNYELSE AF OPIOIDER OG BENZODIAZEPINER

- Recept bør kun udstedes ved personlig konsultation i klinikken eller ved hjemmebesøg
- Forud for enhver recept skal lægen (re)vurdere indikationen for behandlingen

Vær opmærksom på misbrug, hvis patienten hyppigt rapporterer om mistede medicinpakninger eller patienten hyppigt opsøger lægevagt/andre læger for supplerende ordinationer.

OPIOIDER OG BENZODIAZEPINER – PRÆPARATER

Der tages forbehold for nye og udgåede præparater

Opioider	
Indholdsstof	Handelsnavn
Buprenorfin	Buprefarm, Bupremyl, Buprenorfin, Buprenorphine, Buvidal, Norspan®, Norvipren, Subotex®, Suboxone®, Temgesic®, Transec®
I kombination m. naloxon	Bunaltic®, Buprenorfin/Naloxon, Suboxone®
Codein	Kodein
I kombinationspræparat	Fortamol®, Kodamid®, Kodimagyl®, Kodipar®, Pinex® Comp.
Fentanyl	Abstral®, Actiq®, Durogesic®, Fentanyl, Haldid®, Instanyl®, Lafene, Matrifen®, Sublifen®
Hydromorphon	Hydromorphonhydrochlorid, Palladon®
Ketobemidin	Ketogan®
Methadon	Marlodon, Metadon
Morphin	Contalgin®, Doltard®, Depolan®, Malfin, Morfin, Morfinsulfat, Morphine, Oramorph®, Sendolor®
I kombinationspræparat	Bupivacain-morfin
Oxycodon	Codilek Depot, Coxynon Depot, Lindoxa, Orionox Depot, Oxycodone, Oxycodonhydrochlorid, OxyContin® Depot, Oxylan Depot, Oxynorm®, Reltebon Depot
I kombination m. naloxon	Targin
Tapentadol	Palexia
Tramadol	Dolatramyl, Dolol®, Gemadol®, Mandolgin®, Nobligan®, Tadol, Tradolan®, Tramadol, Tramadol Retard

Benzodiazepiner mod angst og uro		Benzodiazepiner mod søvnløshed	
Indholdsstof	Handelsnavn	Indholdsstof	Handelsnavn
Alprazolam	Alprazolam, Alprox®, Tafil®	Nitrazepam	Nitrazepam
Bromazepam	Bromam®, Lexotan®	Triazolam	Halcion®
Chlordiazepoxid	Klopoxid, Risolid®	Zolpidem	Stilnoct®, Zolpidem, Zonoct®
Clobazam	Frisium®, Silocalm®	Zopiclon	Imovane®, Imozop®, Zopiclon, Zopiclone
Clonazepam	Rivotril®		
Diazepam	Apozepam®, Diazepam, Stesolid®		
Lorazepam	Lorazepam, Temesta®		
Oxazepam	Oxabenz®, Oxapax®, Oxazepam		

Kilder:

Sundhedsstyrelsen, Retsinformation, sundhed.dk, pro.medicin.dk